

Célpont: a Mars

A Mars már a legkorábbi emberi civilizációk fantáziáját is megmozgatta, és ez az évezredek alatt mit sem változott. A XX. században lehetővé vált, hogy közelebről is megismerhessük ezt a bolygót.

Tekintsük át röviden a Mars-kutatás bő három évtizedét.

- 1971: az amerikai Mariner-9 szonda Mars körüli pályára állt, és fotókat küldött. Még ebben az évben elérte a bolygót a szovjet Mars-3 szonda, de alig 2 perc múlva megszakadt vele a kapcsolat.

- 1976: az amerikai Viking-1 leszállt a Marsra és panorámafelveteleket készített. A keringőegység egy emberi archoz hasonló alakzatot fotózott le, ami aztán nagy feltűnést keltett. Szeptemberben leszállt a bolygóra a Viking-2, a keringőegysége Mars körüli pályára állt.

- 1989: a szovjet Fobosz-2 szonda Mars körüli pályára állt és közlelről fényképezte a Mars egyik holdját, a Phoboszt.

- 1997: az amerikai Mars Global Surveyor szonda Mars körüli pályára állt és nagyfelbontású felvételei segítségével sikerült kideríteni a rejtélyes arcforma titkát, mely nem más, mint egy természetes sziklaalakzat.

- 1997. június 4.: az amerikai Mars Pathfinder leszállt a bolygón és útjára engedte az első Mars-járót a Sojournert (több mint négy hónapig volt működőképes).

- 2003: az európai Mars Express szonda leszállóegysége a Beagle-2 becsapódott és megszűnt vele a kapcsolat, de a keringőegysége (Mars Explorer) továbbra is működött.

- 2004. január: sikeresen landoltak a Mars két ellentétes oldalán a Spirit és az Opportunity amerikai Mars-járók, melyek még egy év múlva is működtek.

Ezeknek az expedícióknak köszönhetően ma már szélesebb ismeretekkel rendelkezünk a Marsról. A Mars Explorer felvételei alapján ma már azt is tudjuk, hogy a Marson van víz, sőt kb. 3,5-4 millió évvel ezelőtt óceánok hullámozhattak a bolygó felszínén. Abban azonban megoszlik a tudósok véleménye, hogy a vörös bolygón az élet kialakulásának kezdetét vagy éppen egy egykori életforma maradványait tanulmányozhatjuk.

Vajon mikor a Marsra tekintünk, akkor a jövőnket vagy a múltunkat láthatjuk-e?

Nagy Zoltán
bigzoo2@freemail.hu